

El programa d'activitats entorn de l'exposició 'La infàmia'

Mireia Mayolas Créixams

03/06/2026

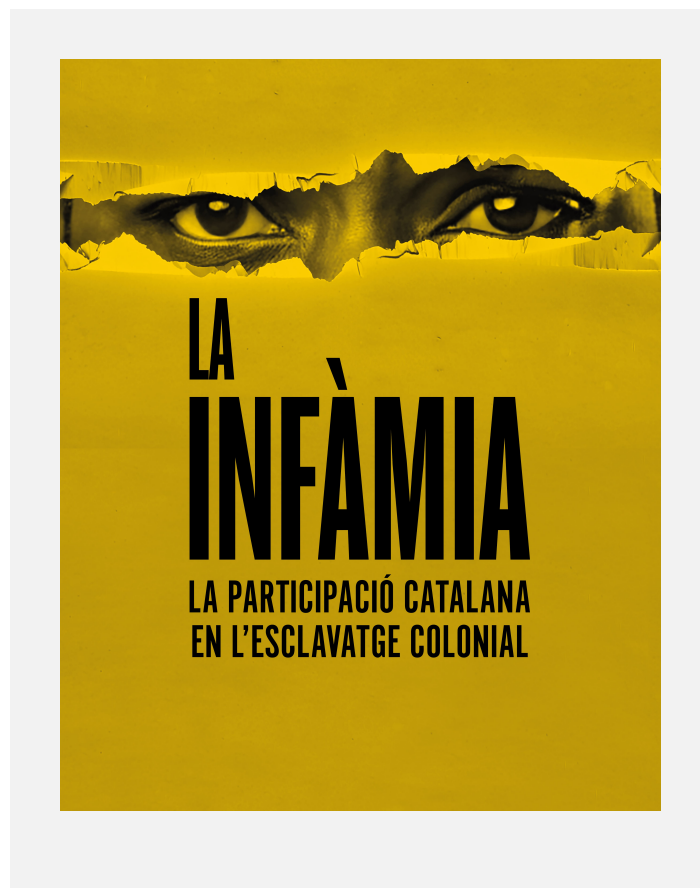
Abstract

Un dels objectius del programa d'activitats de l'exposició *La infàmia, la participació catalana en l'esclavatge colonial*, organitzada pel Museu Marítim de Barcelona, era convertir el Museu en un espai de debat per impulsar la reflexió entorn de tres eixos principals: la participació catalana en el tràfic de persones esclavitzades, contra el racisme i sobre la descolonització dels museus. Per cada eix es van programar activitats de difusió, de recerca i de cocreació, concebudes per a públics molt diversos. Aquest article recull tota l'acció desenvolupada, de vegades des del mateix MMB, d'altres de manera col·laborativa amb diferents institucions, col·lectius i persones que estan fent recerca entorn de l'esclavisme colonial o entorn la descolonització del patrimoni -universitats, centres d'estudi, associacions i activistes-, per generar coneixement compartit.

Quan el Museu Marítim de Barcelona es va plantejar realitzar el projecte *La infàmia, la participació catalana en l'esclavatge colonial*, més enllà de l'exposició temporal el va concebre com un conjunt d'actuacions culturals i museístiques per impulsar la reflexió, des de la contemporaneïtat, sobre el rol de la societat catalana en el tràfic de persones i l'esclavatge en època colonial, i sobre la influència i les reminiscències d'aquest fenomen en la societat contemporània.

Aquesta reflexió, que té com a propòsit fonamental promoure l'educació en valors i el seu arrelament en la construcció del present i el futur, es desplega a partir de l'organització d'un gran ventall d'activitats per a públics molt diversos, les quals s'imliquen amb diferents línies estratègiques de l'MMB, com la que indica que "es treballarà per incorporar noves narratives i mirades a les exposicions i activitats, d'acord amb els interessos de la societat actual" o la que preveu "el treball de forma cooperativa amb les persones i les organitzacions", propòsits que també recull el Pla de Museus 2030.

El programa d'activitats, que anirem detallant més endavant, es va iniciar amb un nucli petit de propostes, amb la clara voluntat que fos prou porós per absorbir-ne d'altres generades per iniciativa de professionals, col·lectius o agents culturals i socials, entre d'altres, que d'alguna manera estan vinculats amb els objectius de l'exposició.

L'estructura d'aquest programa d'activitats tenia diverses potes:

1. La primera, destinada a **difondre** continguts sobre la participació catalana en el tràfic de persones esclavitzades o de clar posicionament antiracista a un **públic general**: visites guiades per a diferents públics, itineraris per la Barcelona esclavista, un pòdcast, una web (que té la funció de catàleg), un cicle de conferències, activitats familiars, un catàleg en línia...
2. Una segona, d'activitats per a **públics professionals**, principalment de museologia o del camp de la recerca universitària: jornades i laboratoris sobre descolonització, jornades sobre les darreres recerques en el camp de la participació catalana en l'esclavisme colonial o, fins i tot, sessions específiques per a estudiants de tercer grau, en les quals s'organitzava un debat posterior a la visita guiada. Un bon nombre d'aquestes activitats estaven destinades a generar formació sobre descolonització tant per a l'equip del museu com per al col·lectiu de professionals de la museologia en forma de tallers, laboratoris o presentacions.
3. Una altra pota era la d'activitats programades en col·laboració amb **col·lectius de persones afrodescendents**, amb una clara voluntat antiracista: l'ampliació del darrer àmbit de l'exposició amb fotos de referents antiracistes, la performance *In the Wake* —inclosa dins el festival Blackcelona—, el festival Jan Experience de l'Associació Joventut Àfrica Negra o el debat "Després de 'La infàmia'", realitzat i conduït per iniciativa d'una jove d'origen congolès.
4. I finalment, la pota d'activitats pedagògiques, dirigida a **docents i a estudiants d'ESO i batxillerat**, dissenyada amb l'assessorament de professionals d'origen afrodescendent.

Participació i treball en col·laboració amb la comunitat

Del programa d'activitats volem posar en rellevància les propostes de cocreació, realitzades amb institucions, col·lectius i persones que es van dirigir al museu amb la voluntat de contribuir a generar espais de diàleg i de treball sobre la ferida que va suposar l'esclavisme colonial. La construcció d'un programa en col·laboració amb agents de la comunitat era un objectiu que per a nosaltres suposava un repte, perquè compartir la governança no és fàcil. Però ens ha permès fomentar la participació, ser escenari de debats diversos —sovint incòmodes—, augmentar l'impacte social i establir llaços amb grups comunitaris que no solen considerar-nos un indret propi.

Es van organitzar activitats en col·laboració amb:

- L'[Espai Avinyó](#), de BCN Acció Intercultural, que té com a objectiu la programació d'activitats des d'una perspectiva intercultural, promovent reflexions i debats sobre la pluralitat de formes de ser, estar, sentir, pensar, viure i expressar-se de les diverses comunitats i pobles que conformen Barcelona. Ja havíem treballat amb ells en altres ocasions i van incloure en el nostre programa el taller *Imatges infames*.
- El [Centre d'Estudis Africans i Interculturals](#), una associació dedicada a la recerca, la formació, la divulgació i la sensibilització sobre les societats africanes, les migracions i la interculturalitat, que van aportar-nos el debat "Àfrica i la revisió d'una amnèsia forjada".
- **Persones i associacions d'afrodescendents de Catalunya** que van col·laborar de diverses maneres:
 - Van suggerir que s'ampliés l'espai de referents antiracistes i fins i tot ens van proporcionar les imatges de les persones que consideraven que calia afegir.
 - Van proposar realitzar la performance *In the Wake*.
 - Van convidar el museu a participar en una conferència al [Blackcelona Festival](#), que es va celebrar el juliol a la Fabra i Coats.
 - L'associació [Juventud Africana Negra de Catalunya](#) va organitzar el festival Jan Experience contra el racisme a la Sala Gran del museu, el 24 de gener de 2026.
 - Patricia Muyanga Orti, d'ascendència congoleesa, va presentar la proposta *Després de "La infàmia"*.
 - El col·lectiu d'artistes independents [Àfrica es Promociona](#) va oferir-se per dir a terme dues activitats familiars, *El rei lleó* i el *Taller de dansa en família*, incloses a la programació d'activitats de Setmana Santa 2026.
- Amb el grup de recerca de la UB [\(Tr\)afica\(t\)s](#) no vam organitzar cap activitat conjunta en concret, però integrants d'aquest col·lectiu van participar en algunes de les conferències del cicle *Què en sabem de la nostra infàmia?* en les jornades Eines per a la Descolonització dels Museus, i en l'assessorament de les activitats pedagògiques

Descolonització de relats

Més enllà d'abordar la participació catalana en el tràfic de persones esclavitzades durant el període colonial, el programa d'activitats entorn de *La infàmia* ha servit per aprofundir sobre què representa la descolonització dels relats dels museus i la superació del marc colonial, conceptes que s'han desenvolupat mitjançant jornades, laboratoris i conferències destinades tant a l'equip de l'MMB, com a professionals d'altres institucions culturals. Aquestes són algunes de les activitats programades:

- XXVI Jornades de Museus i Educació. Eines per a la Descolonització dels Museus.
- Publicació digital *Reflexió i acció per descolonitzar relats i narratives dels museus*.
- Taller *Imatges infames*, organitzat en col·laboració amb l'Espai Avinyó i dirigit per Anyely Marín.
- Laboratori *Museos frente a la colonialidad. Herramientas para la transformación institucional*, realitzat per Camila Opazo.
- Algunes conferències del cicle *Què en sabem de la nostra infàmia?*, com *Què en sabem de com es visualitza i explica l'esclavisme als museus?* que va fer Ulrike Schliemer, *Respostes a "La infàmia"*, coordinada per Laida Memba, o *Què fem amb els monuments que exalten la colonització?*, impartida per Camila Opazo.
- Presentació del TFM *Una reflexió des de la comunicació per desbordar el relat colonial a les institucions culturals. El cas de 'La infàmia' del Museu Marítim de Barcelona*, per part de Mariona Pina.

Activitats reparadores

I de tot el programa d'activitats en volem destacar especialment dues, que a parer nostre han tingut una clara voluntat reparadora:

- *In the Wake*, una performance realitzada pel grup que porta el mateix nom, que tenia com a objectiu ampliar la narrativa de l'exposició per connectar el passat esclavista, amb corporalitats i genealogies negres dissidents avui. D'aquesta manera, el museu feia un acte de reconeixement a la comunitat afrodescendent negra, i contribuïa a que Barcelona sigui una ciutat més habitable per a les comunitats que la integren.
- *Després de 'La infàmia'* era una iniciativa sorgida de Patricia Muyanga, una jove d'origen congolès que va proposar obrir un espai perquè persones afrodescendents i persones eurodescendents poguessin parlar de l'impacte que els ha causat l'exposició. I és que segons ella les persones africanes necessiten poder explicar aquell fet traumàtic des del seu punt de vista.

Nombre de participants a 'La infàmia'

El nombre de visitants de l'exposició *La infàmia. La participació catalana en l'esclavatge colonial*, des de la inauguració el 20 de febrer de 2025 fins a la clausura el 6 d'abril de 2026, va ser de 24.354. A les activitats programades entorn de l'exposició hi van participar presencialment una mica més de tres mil persones. No s'hi comptabilitza el nombre de participants en activitats en línia que encara continuen obertes, com ara les escoltes del pòdcast, les consultes al web o les descàrregues de la publicació *Eines per a la descolonització dels museus*, ja que aquesta xifra varia amb el temps. Tampoc hi hem comptat les 850 persones del Festival Jan Experience, que va acollir i ajudar a organitzar l'MMB.

Relació d'activitats

Una de les nostres prioritats va ser dissenyar un programa d'activitats ampli i divers, per apropar l'exposició al públic general. Potser la principal va ser la visita guiada, que s'oferia gratuïtament cada diumenge i duia a terme l'equip d'educadors i educadores de Re-Crea, serveis culturals. També, l'equip de l'MMB va realitzar un gran nombre de visites guiades: a grups culturals, a grups professionals (provinents d'altres museus, de la Diputació, de l'Ajuntament...), a estudiants de tercer grau i a col·lectius amb necessitats d'accessibilitat específiques (amb problemes de visió, sordesa, Alzheimer, salut mental, provinents de serveis penitenciaris, d'inclusió social, etc.).

Per donar a conèixer els vestigis que queden de la Barcelona esclavista, l'equip de [Ruta de Autor](#), integrat per Lorena Bou i Aymara Arreaza, va dissenyar i implementar l'itinerari [Barcelona i l'infame negoci de l'esclavitud al segle XIX](#), que recorria el tram de la part baixa de la ciutat que va des del Museu Marítim de Barcelona fins a Pla de Palau i s'aturava a les residències d'alguns dels traficants i propietaris de persones esclavitzades del segle XIX. L'itinerari es va realitzar els dissabtes 26 d'abril, 24 de maig, 14 de juny, 18 d'octubre i 8 de novembre.

Una altra manera d'aprofundir i difondre els continguts entorn de la participació catalana en l'esclavatge colonial va ser a través del [pòdcast La Infàmia](#), conduït per la periodista [Samanta Villar](#). Sis capítols en format d'entrevista a especialistes en història i antropologia, i esclavatge colonial, sobre el paper de Catalunya en l'esclavisme (capítol 1), les rutes marítimes i l'organització (capítol 2), l'abolició de l'esclavitud (capítol 3), les revoltes (capítol 4), les dones esclavitzades (capítol 5) i la reparació històrica, memòria i visibilització actual (capítol 6).

Si bé la intenció del museu no era editar un [catàleg](#) (estava previst fer una exposició virtual quan es tanqués l'exposició), els primers mesos de *La infàmia* vam rebre moltes demandes perquè n'hi hagués un, que es va editar en format virtual i recull els textos, la descripció dels objectes més rellevants i imatges de l'exposició.

També per a públic general, si bé més interessat en la matèria de l'exposició, es va programar el cicle *Què en sabem de la nostra infàmia?*, un paraigua sota el qual es van aplegar un seguit de conferències, debats i presentacions sobre l'esclavisme que, en conjunt, van anar ampliant el coneixement entorn de la participació catalana en el tràfic de persones esclavitzades. La direcció va anar a càrrec del doctor Martín Rodrigo Alharilla, professor titular d'Història

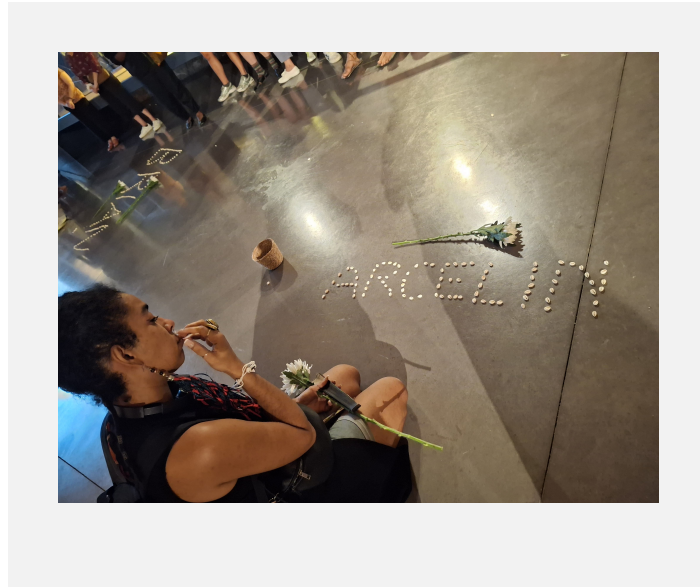
Contemporània de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), que aprofitava el pas per Barcelona de referents en la recerca sobre esclavisme per convidar-los, d'aquí que d'entrada no fos un cicle tancat. La xerrada —[*Què en sabem de la participació del Brasil en el tràfic atlàntic de persones esclavitzades?*](#)—, realitzada l'11 de març de 2025, va anar a càrrec de doctor Lluís Nicolau Parés, antropòleg i professor de la Universitat Federal de Bahia. El dijous 27 de març de 2025 la doctora Ulrike Schmieder, professora del Departament d'Història de la Leibnitz Universitt Hannover, va intervenir amb [*Què en sabem de com es visualitza i s'explica l'esclavisme als museus?*](#), sobre com els museus aborden el tema de l'esclavisme en les seves exposicions, amb exemples tant de males com de bones pràctiques i amb indicacions sobre què caldria tenir en compte a l'hora d'abordar la descolonitzaci3 dels museus. El 24 d'abril de 2025 Gustau Nern, antrop3leg i historiador especialitzat en l'estudi del colonialisme a l'frica i professor de la UB, i Martín Rodrigo, professor titular d'Hist3ria Contemporània de la UPF, van hi participar amb [*Què en sabem dels negrers catalans a l'frica i a Amrica durant el segle XIX?*](#) Laida Memba Ikuga i Alba Valenciano Man, ambdues investigadores del projecte (Tr)frican(t)s, i [*Edmundo Sepa*](#) Bonaba, director de l'Espai AfroCatal de la Fundaci3 Nous Catalans, van organitzar la taula rodona [*Respostes a la infàmia*](#), celebrada el 12 de juny de 2025 amb l'objectiu d'obrir una reflexi3 sobre com les herències de l'esclavisme i la colonitzaci3 han generat respostes polítiques, culturals i socials, sovint silenciades, per3 fonamentals per entendre les lluites actuals per la justícia i la reparaci3. Una altra gran presentaci3 va ser la de María del Carmen Barcia Zequeira, catedrtica de la Universidad de La Habana: [*Què en sabem de l'esclavitud a Cuba? Esbossant l'esclavitud a Cuba: un negoci de llarga durada \(1503-1866\)*](#). El 20 de novembre hi va haver un diàleg entre Abraham Jiménez Enoa, periodista cubà descendent de persones esclavitzades, i Sarai Martín L3pez, antrop3loga i investigadora del projecte (Tr)frican(t)s de la UB, entorn de [*Què enalteixen i què amaguen les fires d'indians a Catalunya?*](#) La conferència següent va ser realitzada per Lisa Surwillo, doctora en literatures i llengües romàniques de la Universitat de Calif3rnia, i es titulava [*Què en sabem de com s'aborda l'esclavitud colonial des de la literatura? La col3nia a la Península: traficants a les literatures espanyola i catalana als segles XIX, XX i XXI*](#). Camila Opazo Sepúlveda, especialista en estudis post/decolonials, representant espanyola del grup de treball sobre descolonitzaci3 dels museus de l'ICOM, va fer una sessi3 entorn al debat internacional sobre l'espai públic que analitzava com les disputes memorials evidencien les tensions entre mem3ries oficials i dissidents: [*Què fem amb els monuments que exalten la colonitzaci3? Reparar la mem3ria, desmuntar monuments, descolonitzar les ciutats*](#), el 24 de febrer de 2026. I la darrera xerrada va ser [*Què en sabem de l'esclavitud de les dones? De l'esclavitud a avui: dones, resistències i mem3ries al Carib*](#), realitzada el 19 de març de 2026 per Isabel Bedoya Palol, doctora en Hist3ria per la Universitat Politcnica de Catalunya.

Al voltant d'aquest cicle de conferències, el 22 de setembre de 2025 Martín Rodrigo va presentar, el llibre [*La Bisabuelita: Género, esclavitud y finanzas entre La Habana y Barcelona*](#) (número 6 de la col·lecci3 "Esclavituds"), escrit per ell mateix en col·laboraci3 amb Lisa Surwillo, professora d'estudis ibèrics i llatinoamericans a Stanford University (Calif3rnia), sobre Manuela Xiqus Romagosa (1807-1891), com a exemple de com vivien algunes famílies catalanes esclavistes a Cuba i de les inversions que feien a Catalunya.

La comunitat afrodescendent va aportar a la nostra oferta la performance [*In the Wake*](#), realitzada el 24 de juliol de

2025. La proposta d'aquesta activitat va venir de l'equip del Festival Blackcelona, que es va celebrar a la fàbrica Fabra i Coats el juliol de 2025 i va ser inclosa en la seva programació. La coordinava l'equip [In the Wake](#), integrat per Esther (Mayoko) Ortega, Iki Yos Piña i Oumukala Sow. La realització de la performance en el marc de l'exposició tenia diversos objectius: impulsar espais de pensament i acció afrocentrats dins del museu amb continuïtat en el temps, especialment vinculats amb els àmbits expositius que expliquen la relació entre Catalunya i Amèrica, més enllà de *La infàmia*; ampliar les narratives de l'exposició des de perspectives dissidents i *cimarronas* i enfortir aliances amb les comunitats que poden ajudar el museu en el seu procés de descolonització real de la memòria.

D'altra banda, l'Associació de Joves Afrodescendents Negres de Catalunya va oferir-se a organitzar el [Festival Jan Experience](#), que volia articular memòria, denúncia, celebració i reconstrucció a través de la cultura viva —música, gastronomia, relat, art i paraula—, amb un clar propòsit antiracista. A diferència de les activitats habituals en els museus, orientades a revisar el passat per reflexionar sobre el futur, Jan Experience, celebrat el 24 de gener de 2026, naixia des del present, des de la necessitat urgent de respondre al racisme, als discursos d'odi i a la desmemòria col·lectiva, per proposar una visió clara del futur que volem construir col·lectivament.

Ja amb l'exposició tancada i a proposta de Patricia Muyanga, es va organitzar el debat, entre sis persones d'origen afrodescendent i sis d'origen eurodescendent, “Després de *La infàmia*”, per compartir què havia remogut, inquietat o fet pensar a cadascú l'exposició i generar una reflexió més col·lectiva sobre la memòria i el seu impacte avui. L'organització i moderació d'aquest debat va anar a càrrec de Patricia Muyanga, activista pels drets humans nascuda a la República Democràtica del Congo i creadora centrada en la memòria històrica del seu país, que des de fa diversos anys treballa en la sensibilització sobre la situació a l'est del país, i de Mariona Pina, periodista, experta en cultura digital, el seu projecte final de TFM de la qual va ser un anàlisi sobre l'exposició *La infàmia*. El seu treball està molt centrat en el paper que té la mirada i la perspectiva de la periodista davant la construcció del relat.

Per a professionals de museus, el 21 de març de 2025 es va programar el taller [Imatges infames](#), impartit per Anyely Marín C, doctora en Història de la Ciència, que combina la recerca amb la docència i dinamitza espais de formació sobre metodologies descoloniales, feminismes negres i estratègies antiracistes. Aquest taller va ser organitzat per l'Espai Avinyó del Pla Barcelona Interculturalitat 2021-2030, en col·laboració amb l'MMB, i es va dur a terme en el marc del Dia Internacional de la Lluita contra el Racisme. L'objectiu era analitzar la genealogia de la imatge com a dispositiu de reproducció d'imaginari racistes i com aquests han circulat i continuen reproduint-se avui dia en campanyes de comunicació, exposicions i materials educatius.

Les Jornades de Museus i Educació, que cada any organitza l'MMB per a professionals dels equips de programes públics de museus i centres culturals, es van destinar a reflexionar sobre què entenem per descolonització, quines implicacions té, com generar relats més justos i inclusius, com crear espais de cocreació amb les comunitats que històricament han estat mal —o gens— representades i com desmuntar narratives impregnades de racisme. Portaven per títol [Reflexió i acció per descolonitzar relats i narratives dels museus](#) i es van celebrar el 14 de maig de 2025. Trobareu el programa [aquí](#). Al voltant de tot allò que es va dir en aquestes jornades, Catalina Gayà, Laia Seró i Mariona Pina van encarregar-se de redactar la guia [Eines per a la descolonització dels museus: una reflexió per repensar-se com a institucions diverses i justes](#), que vol convidar a la pràctica per contribuir als processos d'autocrítica descolonial que els museus estan duent a terme davant les marques racistes presents en les seves mirades. Aquesta guia s'ha publicat en línia en català, castellà i anglès i s'ha enviat a més de cinc-cents professionals de tot l'Estat espanyol, amb un retorn de comentaris especialment positiu.

També per a professionals de museus, el 16 de març de 2026 Camila Opazo va conduir el laboratori [Museos frente a la colonialidad. Herramientas para la transformación institucional](#) amb la finalitat de donar a conèixer conceptes vinculats a la colonialitat, identificar marques de racisme en col·leccions i programes institucionals, ajudar a desmuntar relats hegemònics i donar a conèixer estratègies i accions dutes a terme en altres museus del món que tenen en compte mesures a curt, mitjà i llarg termini, com ara la revisió de cartel·les, el comissariat col·laboratiu, els canvis en les narratives, les pràctiques de conservació crítica o la restitució de col·leccions.

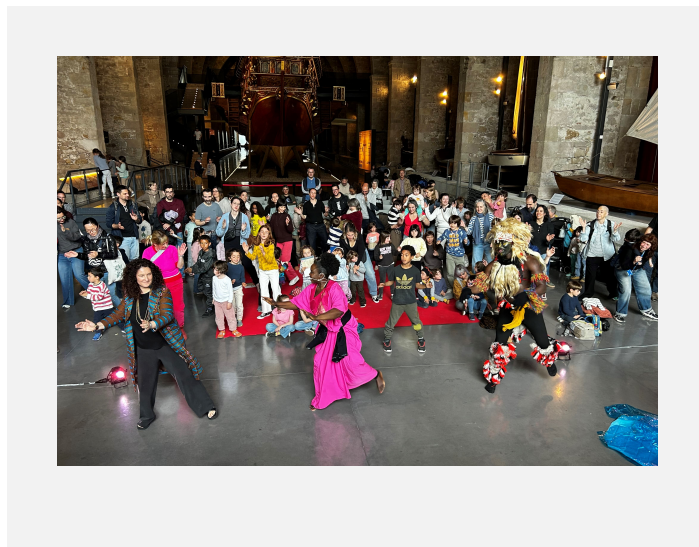
Per presentar algunes de les darreres investigacions en l'estudi de la participació catalana en l'esclavatge colonial en diferents contextos i moments, es va organitzar la jornada de divulgació científica [Noves recerques, noves mirades i noves aportacions en l'estudi de l'esclavitud colonial fetes des de Catalunya](#), dirigida per Martín Rodrigo i celebrada el 8 de juliol de 2025, en què es presentaven algunes de les darreres investigacions sobre la participació catalana en l'esclavatge colonial, en diferents contextos i moments. Aquesta jornada pretenia aprofundir en una millor i més precisa comprensió del passat colonial i del seu impacte en el present, tot fomentant la reflexió crítica i el diàleg entre investigadors, estudiants i la ciutadania en general. També volia contribuir a generar debat i reflexions sobre com el fenomen de l'esclavitud ha influït en les societats contemporànies, a través de les herències que ens ha deixat. Trobareu el programa [aquí](#).

I el [Centre d'Estudis Africans i Interculturals](#), amb l'acompanyament de l'equip [Joves i Àfrica](#) del CEAI i l'MMB, va realitzar el debat [Àfrica i la revisió d'una amnèsia forjada: un camí de desconstrucció històrica](#), inclòs en el [Congrés Ibèric d'Estudis Africans](#), que es va celebrar a Barcelona els dies 29, 30 i 31 de gener del 2025 amb la voluntat d'obrir un espai de diàleg a l'entorn de la generació del racisme antinegre en la nostra societat al llarg de la història.

Cal fer especial esment al bloc d'activitats destinades a estudiants, perquè és un públic que es va bolcar molt en l'exposició. A part de les visites guiades més tradicionals, bàsicament es van dissenyar dues activitats. Una era [Veus silenciades: aprenem del passat per combatre el racisme](#), que es va concebre, en col·laboració amb el pedagog Moustapha Ady Mbaye Toure, per a alumnes d'ESO i Batxillerat. A partir de la participació dels i les alumnes en un joc de rol i la visita a la mateixa exposició, es generaven debats entorn del racisme i es convidava a reflexionar sobre la participació catalana en el tràfic i l'explotació de persones esclavitzades, i les seves connexions amb les desigualtats i discriminacions actuals. I l'altra, [Relats des de la infàmia: veus del passat escrites avui](#), per dur-la a terme a l'aula després de la visita a l'exposició, va ser concebuda per Laida Memba, del grup de recerca (Tr)afican(t)s de la UB. Aquest taller pedagògic fomentava la producció de textos breus en format de monòlegs o diàlegs inspirats en la vida de personatges reals, construïts a partir de la informació que aporten fonts com ara testaments, contractes de compravenda, anuncis de premsa o altres registres d'arxiu. Els relats permetien que l'alumnat imaginés com hauria pogut ser la vida d'aquelles persones i els donés veu, tot posant nom i context a històries que fins ara han estat invisibilitzades. Es va fer també un gran esforç per organitzar presentacions per a docents, una de les quals estava dirigida al personal de les entitats de la Xarxa d'Educació de Barcelona (XEB).

I ens queden per esmentar dues activitats per a públic familiar, programades el 30 i 31 de març de 2026 en el marc

de les festes de Setmana Santa de 2026, a càrrec d'[Àfrica es Promociona](#), un col·lectiu d'artistes independents que col·laboren en la creació i dinamització de tallers, activitats culturals i projectes educatius relacionats amb Àfrica Occidental. El 30 de març es va programar [El rei lleó](#), un conte tradicional mandinga teatralitzat, i el 31 de març el [Taller de danses en família](#), dansa a ritme del *djolé* que ens parla de respecte envers els altres i de treball conjunt.

Una vegada clausurada l'exposició, *La infàmia* es converteix en un arxiu digital obert per explorar el passat esclavista de Catalunya.

El Museu Marítim de Barcelona manté viva l'exposició *La infàmia. La participació catalana en l'esclavatge colonial* en un recurs digital, que recull i amplia els continguts. La mostra ha fet el salt a l'entorn *online* amb l'objectiu de preservar-ne el llegat i fer-lo accessible a un públic més ampli. A més dels continguts de l'exposició ampliat i de les imatges, es pot accedir al catàleg en línia, al *tour* virtual, al pòdcast, a recursos digitals i bibliogràfics i a tot el resum d'activitats i jornades que es van desenvolupant al voltant de la mostra. El resultat és una web, un espai de consulta obert, per facilitar la informació a especialistes, a docents i a totes les persones interessades a conèixer aquest període de la història.

Nota final

Per a més informació sobre l'exposició *La infàmia*, us dirigim a l'article d'Enric García i Mireia Mayolas publicat en aquesta revista el 23 de juliol de 2025, que portava per títol "[La infàmia. La participació catalana en l'esclavisme colonial: una assignatura pendent](#)".

Copyright